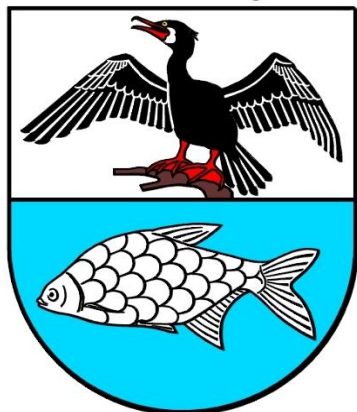

Gmina Giżycko

Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
za 2018 r.

Sporządziła:
MAŁGORZATA KACPRZYK
Kierownik GOPS

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. INFORMACJE O JEDNOSTCE	5
3. OBSZAR DZIAŁANIA GOPS I ODBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ	6
3.1. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Giżycko	7
3.2. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej	8
3.2.1. Liczebność gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną	8
3.2.2. Wiek osób wnioskujących o świadczenia z pomocy społecznej:	9
3.2.3. Zasobność rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej:	9
3.2.4. Wykształcenie osób wnioskujących o świadczenia z pomocy społecznej	10
3.2.5. Przestanki do udzielenia pomocy	11
4. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	12
5. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM	14
5.1. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania, posiłków osobom tego pozbawionym z terenu Gminy Giżycko	14
5.2. Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci	14
5.2.1. Posiłek	16
5.2.2. Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności i świadczenia rzeczowe	16
5.2.3. Dowozy	17
5.3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	17
5.4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych	18
5.5. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	18
5.6. Praca socjalna	19
5.6.1. Kontrakty socjalne.	20
5.7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	20
5.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu	21
5.9. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	22
5.10. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	22
6. ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	22
6.1. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	22
7. AKTYWNE FORMY WSPARCIA	23
7.1. Aktywizacja osób bezrobotnych	23
8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA	24

8.1. Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych.....	24
8.2. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	25
8.3. Świadczenia opiekuńcze	26
8.4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.....	26
8.5. Świadczenie rodzicielskie	27
8.7. Wnioski elektroniczne	28
8.8. Zasiłek dla opiekuna	28
8.9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2018 roku.....	29
8.9.1. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.....	29
8.9.3 „Złotówka za złotówkę”	31
8.12. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przyznawane na podstawie zmiany do ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”	32
9. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	32
9.1. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2018 r.	32
9.2. Dłużnicy alimentacyjni.....	33
10. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE.....	34
11. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW ZEWNĘTRZNYCH.....	34
11.1. Realizacja Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014-2020 - Podprogramu 2017 roku.	34
11.1.1. Zasady przekazywania artykułów spożywczych	35
12. WSPIERANIE RODZINY.....	36
12.1. Realizacja resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	36
12.2. Rodziny zastępcze.....	37
12.3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	38
13. Program „Dobry Start”	39
13. ORGANIZACJA KOLONII DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	40
14. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM.....	40
15. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	42
16. DODATKI MIESZKANIOWE	43
17. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	45
18. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY	46
19. WYKAZ POTRZEB	47

1. WPROWADZENIE

Zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej jest katalogiem otwartym. Na osoba oczekująca pomocy nakłada się obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji oraz zmiany postawy na ogół biernej na postawę aktywną w zaspokajaniu własnych potrzeb.

Przedkładane sprawozdanie zgodnie z obowiązkiem nałożonym na kierownika ośrodka w art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej dotyczy działalności ośrodka.

Sprawozdanie nie obejmuje realizacji zadań z obszaru wsparcia dziecka i rodziny i przeciwdziałania przemocy, gdyż kwestie te są ujmowane w odrębnych sprawozdaniach.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2018 poz. 1508 z późn. zm.), zwana w dalszej części ustawą.

Oprócz zadań wynikających z ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. z 2018 poz. 2220 z późn. zm.),
2. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 554),
3. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 z późn. zm.),
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz.U. z 2018, poz. 1510 z późn. zm.),
5. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180),

6. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (t. j . D. U. z 2018 poz. 775 z późn. zm.),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.),
8. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),
9. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz.U. z 2017 poz. 882 z późn. zm.),
10. Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t. j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2206),
11. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 267),
12. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
13. Ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 poz. 487 z późn. zm.),
14. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 783 z późn. zm.),
15. Ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2018 poz. 1457 z późn. zm.),
16. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.),
17. Ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.)
18. Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r. poz. 1024 z późn. zm.),
19. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U z 2016 r. poz. 1860),
20. Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (M.P. poz. 514).

Kierunki działań Ośrodka na przyszłe lata określają również:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Giżycko na lata 2018-2025,

2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Giżycko na lata 2016-2020,
3. Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Giżycko na lata 2018 – 2020,
4. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

2. INFORMACJE O JEDNOSTCE

Szczegółową strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku, zwanego w dalszej części Ośrodkiem oraz podział zadań określa Regulamin Organizacyjny.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. w Ośrodku zatrudnionych ogółem było 12 osób (11,88 etatu), w tym 4 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia w Ośrodku.

Liczba etatów i poziom zatrudnienia wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp.	Stanowisko	liczba etatów	liczba zatrudnionych pracowników
1	Kierownik GOPS	1	1
2	Główna księgowa	0,88	1
3	Pracownicy socjalni	4	4
4	Pozostali pracownicy	5	5
5	Asystent rodziny	1	2 (w tym jedna na zastępstwo)
RAZEM		11,88	12

Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie innych umów:

- **umowa zlecenie:**

15 osób świadczyło usługi opiekuńcze na terenie gminy,

Informatyk,

- **umowy na świadczenie usług:**

Obsługi BHP,

Medycyna pracy.

W 2018 roku pracownicy GOPS uczestniczyli łącznie w **19 szkoleniach/seminariach/konferencjach**, dzięki którym, mieli możliwość aktualizacji posiadanej wiedzy, doskonalenia warsztatu pracy, jak również uniknięcia wypalenia zawodowego. Szkolenia, w których brali udział pracownicy GOPS finansowane były: z budżetu Gminy Giżycko, z funduszy europejskich. Pracownicy Ośrodka brali również udział w bezpłatnych szkoleniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku w ramach szkolenia i doskonalenia kadry pomocy społecznej (zadanie własne powiatu z ustawy art.19 pkt 14.).

3. OBSZAR DZIAŁANIA GOPS I ODBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ

Obszarem działania GOPS jest Gmina Giżycko obejmująca swoim zasięgiem 27 sołectw, 43 miejscowości. Gmina położona jest na powierzchni 297,1 km². Gęstość zaludnienia 28,4 osób/km².

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Gmina Giżycko liczyła **8 475** mieszkańców. z czego **49,6%** stanowią kobiety, a **50,4%** mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 11,6%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. 65,2% mieszkańców gminy Giżycko jest w wieku produkcyjnym, 18,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 16,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W Gminie Giżycko na 1000 mieszkańców pracuje 147 osób, 40,9% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 59,1% mężczyźni.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Gminie Giżycko wynosiło 3 663,45 zł, co odpowiada 80.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Giżycko 482 osoby wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 713 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 231. 28,6% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Giżycko pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 22,3% w przemyśle i budownictwie, a 14,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,3%

pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). - więcej: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Gizycko

3.1. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Giżycko

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku na dzień 31 grudnia 2018 r. **252** mieszkańców Gminy Giżycko było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne (w tym 57 z prawem do zasiłku), z czego **57,15 %** osób bezrobotnych stanowiły kobiety (160 osób), **42,85%** mężczyźni (120 osób).

Wybrane kategorie bezrobotnych w Gminie Giżycko w latach 2015-2018				
	2015	2016	2017	2018
Kategoria, ogółem:				
Długotrwale bezrobotni	189	167	127	95
Z prawem do zasiłku	89	84	48	57
Bezrobotni do 30 r.ż.	132	113	80	78
Bezrobotni do 25 r.ż.	80	62	53	45
Bezrobotni powyżej 50 r.ż.	134	122	81	92
Bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	14	11	7	12
Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż.	59	68	55	38
Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	0	0	0	0
Niepełnosprawni	32	25	25	23
Bez kwalifikacji zawodowych	104	100	82	76
Bez doświadczenia zawodowego	87	80	56	43
Profil bezrobotnego:				
I profil	2	6	1	0
II profil	227	212	171	133
III profil	173	160	76	50

Bezrobotni z terenu Gminy według cech socjodemograficznych:	280 osób	252 osoby
Wykształcenie:	2017	2018
wyższe	25	23
policealne i średnie zawodowe	73	48
ogólnokształcące	18	26
zasadnicze zawodowe	63	71
gimnazjalne i niższe	101	84

Wiek:		
18 - 24	53	45
25 - 34	62	60
35 - 44	59	36
45 - 54	56	56
55 - 59	30	33
60 - 64	20	22
Czas przebywania na bezrobociu:		
Do 1 miesiąca	53	39
1 - 3 m-ce	84	97
3 - 6 m-cy	43	35
6 - 12 m-cy	28	27
12 - 24 m-ce	37	24
pow. 24 m-cy	35	30

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Giżycko wynosiło ok 10,4% (13,2% wśród kobiet i 8,1% wśród mężczyzn).

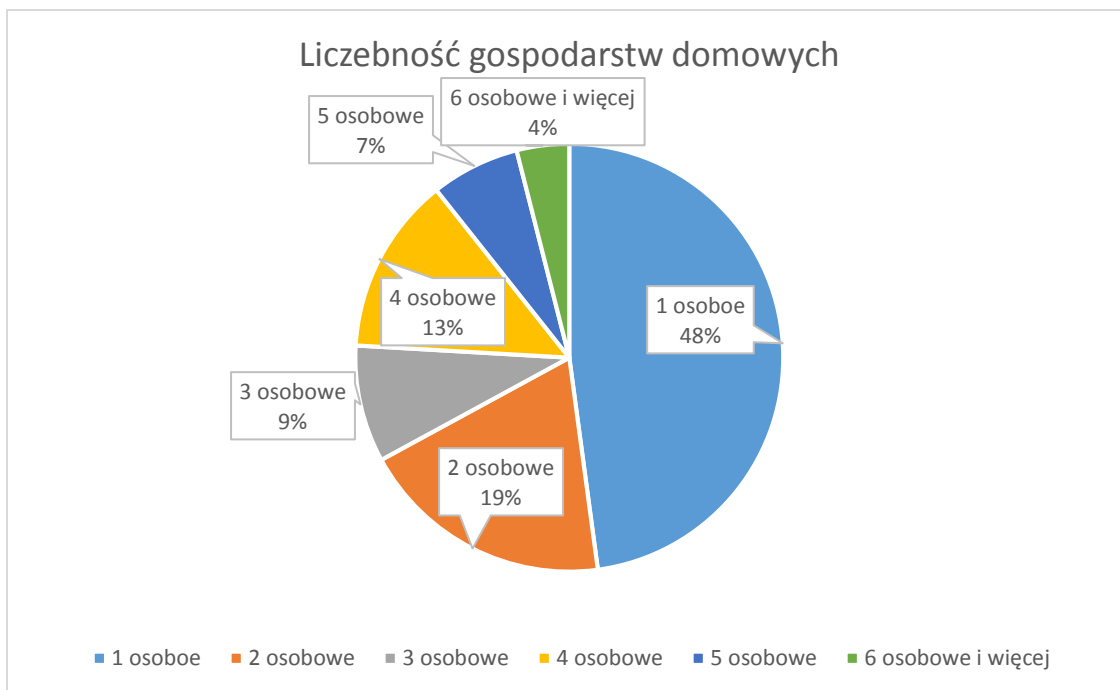
Prezentowane powyżej dane statystyczne mają swoje odzwierciedlenie wśród osób korzystających z pomocy społecznej.

3.2. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej

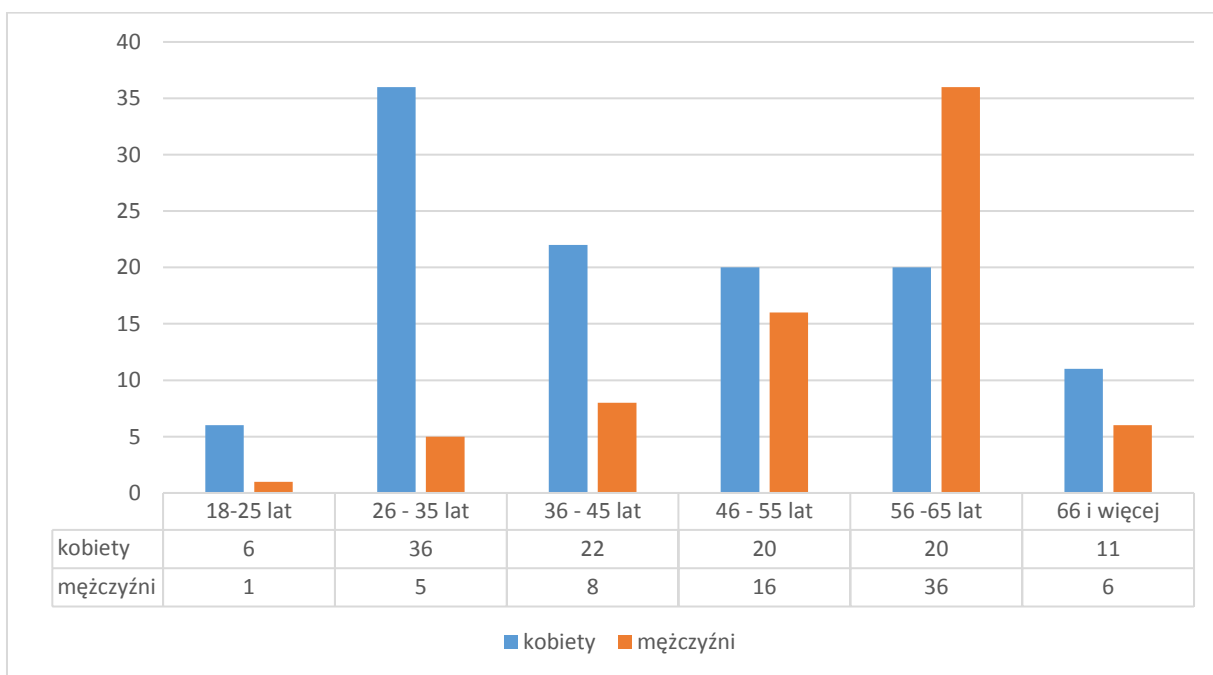
W 2018 r.- pomocą społeczną ogółem objęto **328** rodzin, w rodzinach żyło **736** osób, w tym z pomocy w formie pracy socjalnej (bez pomocy finansowej) skorzystały **302** rodzin, w których było **637** osób. Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest różnorodna, tak ze względu na liczebność gospodarstw domowych, typy rodzin jak i problemy z jakimi borykają się.

3.2.1. Liczebność gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną

- 1- osobowe – 157 rodzin
- 2- osobowe – 63 rodzin
- 3- osobowe – 29 rodzin
- 4- osobowe – 44 rodziny
- 5- osobowe – 22 rodziny
- 6- osobowe i więcej – 13 rodzin

3.2.2. Wiek osób wnioskujących o świadczenia z pomocy społecznej:

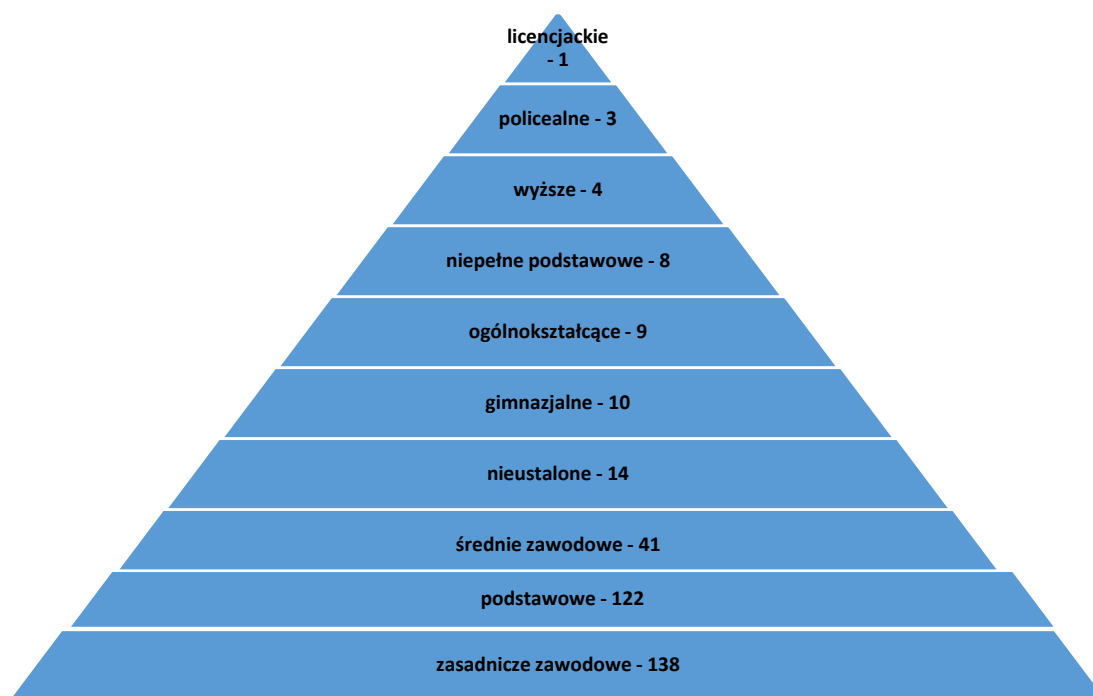

3.2.3. Zasobność rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej:

dochód na osobę	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
Razem	328	746
0,00-132,00 zł	77	98
132,01-264,00 zł	21	37
264,01-528,00 zł	67	239
528,01-614,50 zł	20	70
614,51-701,00 zł	40	109
701,01 zł i więcej	104	187

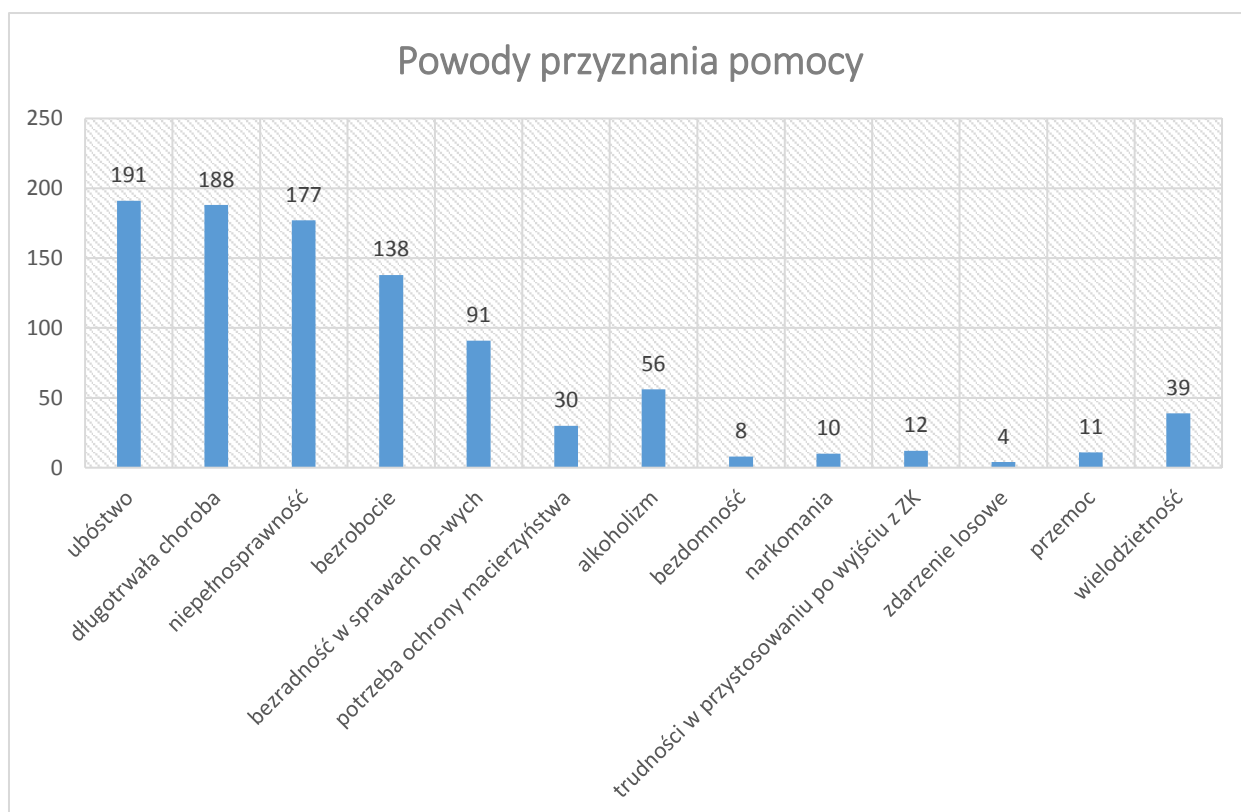
Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały odpowiednich kryteriów (w przypadku osoby w rodzinie kryterium dochodowe wynosi 514 zł (od 1 października 2018 r. – 528,00 zł, w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 634 zł, od 1 października 2018 r. – 701,00zł), przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt 2 - 15 ustawy o pomocy społecznej tj.: sieroctwa; bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Powyższe kryteria nie obowiązują, gdy przyznaje się pomoc w formie zasiłku celowego z powodu zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tych przypadkach świadczenie może być przyznane niezależnie od dochodu.

3.2.4. Wykształcenie osób wnioskujących o świadczenia z pomocy społecznej

3.2.5. Przestanki do udzielenia pomocy

- ubóstwo, rozumiane jako brak dochodów, a także jako niezdolność do pełnowartościowego życia, spowodowaną niedostatkami środków ekonomicznych,
- długotrwała i ciężka choroba; wynika to ze specyfiki grup klientów pomocy społecznej, wśród których dominują osoby starsze, często samotne, emeryci i renciści,
- niepełnosprawność, która często bez pomocy osoby trzeciej uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie lub podjęcie pracy,
- bezrobocie, dotyczy osoby, które z różnych przyczyn (wiek, uzależnienia, wzorce wyniesione z domu, itp.), nie mają możliwości zaistnienia na otwartym rynku pracy,
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- potrzeba ochrony macierzyństwa rozumiana jako pomoc głównie finansowa kobietom w okresie ciąży i popołogowym.

4. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze, dodatki energetyczne, dodatki mieszkaniowe, pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, świadczenie „Dobry start” realizowane są w stosownych systemach informatycznych zatwierdzanych przez MRPiPS.

Sprawy, którymi zajmuje się Ośrodek, za wyjątkiem Karty Dużej Rodziny i świadczenia wymagają przeprowadzenia postępowania administracyjnego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeksem postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 2096 z późn. zm.) i wydania decyzji administracyjnych.

W 2018 roku GOPS rozpatrzył **1 127** wniosków o udzielenie wsparcia w zakresie pomocy społecznej, przeprowadzono **1 077** rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz **10** wywiadów na podstawie art. 103 ustawy tzw. alimentacyjnych. Z zakresu pomocy społecznej wydano **1 531** decyzji administracyjnych, w tym **14** decyzji w sprawie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej. Ponadto **302** rodziny (**637** osób w rodzinach) skorzystały z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej. Ośrodek podejmował interwencje w związku z konfliktami rodzinnymi, brakiem możliwości załatwienia niektórych spraw urzędowych oraz uzależnień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku w roku 2018 wydatkował ogółem na realizację zadań kwotę - **11 306 433,94 zł**, w tym:

1. środki finansowe z budżetu Gminy Giżycko - **1 553 833,05 zł**, w tym wkład własny do projektu „Trochę nadziei na nadzieję” – 7 200,00 zł
2. środki z budżetu państwa – **9 674 520,52 zł**
 - dotacja celowa na pokrycie kosztów wydania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych- 288,05 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (500+, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, „Dobry Start”, składki zdrowotne i społeczne) – 8 824 017,80 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (dożywianie) - 179 807,11 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (zasiłki okresowe) – 135 976,17 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa - na zadania własne gminy (zasiłki stałe i składki zdrowotne) – 301 501,56 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (częściowe utrzymanie GOPS) – 136 119,66 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny – 11 983,00 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa – na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 83 055,50 zł
 - dotacje celowe z budżetu państwa - dodatki energetyczne – 1 771,67 zł
3. środki europejskie na realizację projektu RPO:
 - „Trochę nadziei na nadzieję” – **27 126,68 zł**
 - „Centrum Aktywności Lokalnej - CAL do szczęścia” – **47 753,69 zł**

5. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM

5.1. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania, posiłków osobom tego pozbawionym z terenu Gminy Giżycko

Gmina, zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej ma obowiązek udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowniach, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Koszty pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy. W 2018 na ten cel wydatkowano kwotę **4 010,00 zł** stanowiącą odpłatność za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych dla 1 osoby.

5.2. Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci

Pomoc w dożywianiu realizowana była na podstawie Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Cele programu:

1. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,
2. długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia,
3. upowszechnianie zdrowego stylu żywienia,
4. poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
5. rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Na terenie Gminy Giżycko wieloletni rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2018 r. realizowany był w następujących formach:

- dożywianie dzieci w szkołach w roku szkolnym oraz w okresie ferii zimowych w świetlicach wiejskich,
- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności,

- pomoc rzeczowa w formie produktów żywnościowych – paczka,
- dowóz gorących posiłków do miejsca wydawania.

Podstawę prawną realizacji programu stanowiły:

- Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata” 2014 – 2020;
- Uchwała Nr XXXIV/401/2014 Rady Gminy Giżycko z 5 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Na realizację zadania Gmina Giżycko przeznaczyła łącznie **299 678,51 zł**, z czego: **179 807,11 zł - 60%** kosztu realizacji zadania – stanowiła dotacja na realizację programu; **119 871,40 zł – 40%** kosztu realizacji zadania – stanowił wkład własny gminy.

Koszty realizacji programu

L.p.	Rodzaj świadczenia	Dotacja	Wkład własny	Razem
1.	Posiłek	49 071,76	32 714,50	81 786,26
2.	Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności	121 265,54	75 102,56	196 368,10
3.	Pomoc rzeczowa w formie produktów żywnościowych - paczka	9 469,81	6 313,21	15 783,02
4.	Dowozy posiłków	0	5 741,13	5 741,13
5.	Razem	179 807,11	119 871,40	299 678,51

Z pomocy w ramach programu korzystały osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio **150 %** kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej ($634 \text{ zł} \times 150\% = \mathbf{951 \text{ zł}}$, od **1październiak 2018r.:** $701 \text{ zł} \times 150\% = 1\,051,50 \text{ zł}$) lub kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie ($514 \text{ zł} \times 150\% = \mathbf{771 \text{ zł}}$, od **1październiak 2018r.:** $528 \times 150\% = \mathbf{792 \text{ zł}}$ na osobę w rodzinie).

W 2018 r. z pomocy w ramach programu skorzystało łącznie **511** osób, w tym: **158** dzieci – posiłek w szkole.

5.2.1. Posiłek

Liczba punktów żywieniowych – 27, w tym placówki na terenie Gminy Giżycko oraz poza terenem Gminy, średni koszt posiłku – 3,89 zł

Liczba osób korzystających z posiłku oraz ilość posiłków

L.p.	Rodzaj posiłku	Liczba posiłków	Liczba osób korzystających ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
1.	Pełny obiad	20 044	146	40	121	1
2.	Jedno danie gorące	530	53	12	41	0

5.2.2. Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności i świadczenia rzeczowe

Zasiłek celowy przyznawany był zgodnie z założonymi stawkami dziennymi:

- Osoba dorosła - 4,00 zł
- Osoba dorosła chora/niepełnosprawna – 5,00 zł/7,00 zł
- Dziecko – 4,00 zł
- Dziecko chore/niepełnosprawne – 4,00 zł/5,00 zł

Średnia wysokość zasiłku celowego – **224,68 zł**

Średnia wartość paczki – **385,00 zł**

L.p.	Forma świadczenia	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłek celowy	186	360	874	196 368,10
2.	Świadczenie rzeczowe - paczka	41	121	40	15 783,02

Każdorazowo pomoc przyznawana była na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, na podstawie decyzji administracyjnej poprzedzonej przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego.

5.2.3. Dowozy

Posiłki są dowożone do 3 szkół podstawowych, koszty dowozu rozliczane są według stawek za kilometr :

- Szkoła Podstawowa w Wilkasach, na podstawie stawki delegacyjnej – 0,8358 zł,
- Szkoła Podstawowa w Upałtach, na podstawie stawki delegacyjnej – 0,8358 zł,
- Szkoła Podstawowa w Spytkowie, na podstawie porozumienia – 1,50 zł.

Łącznie na dowóz gorących posiłków w ramach realizacji programu wydatkowano **kwotę 5 741,13 zł.**

5.3. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium • oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kryterium dochodowe na podstawie ustawy o pomocy społecznej zostało zweryfikowane Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. i od października 2015 r. do 30 września 2018 r. i wynosiło:

- dla osoby w rodzinie - 514,00 zł netto,
- dla osoby samotnie gospodarującej - 634,00 zł netto.

Kolejnej weryfikacji kryterium dochodowego dokonano w 2018 r. i zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. od 1 października 2018 r. wynosiło ono:

- dla osoby w rodzinie - 528,00 zł netto,
- dla osoby samotnie gospodarującej - 701,00 zł netto.

W roku 2018 Ośrodek przyznał decyzją zasiłek okresowy 124 rodzinom (liczba osób w rodzinach - 245), łącznie wypłacił 406 świadczeń, w tym z powodu występowania w tych rodzinach:

- bezrobocia – 266 świadczeń,

- długotrwałej choroby – 35 świadczeń,
- niepełnosprawności – 32 świadczenia,
- inne powody – 73 świadczenia.

Średnia wysokość świadczenia – **334,91 zł**.

Średni okres przyznania świadczenia – **4 miesiące**.

Łączna kwota świadczeń – **135 976,17 zł** pochodziła z dotacji celowej budżetu państwa.

5.4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Zasiłek celowy, to świadczenie przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W 2018 r. Ośrodek przyznał pomoc w formie **zasiłku celowego** dla 88 rodzin, 164 świadczenia na łączną kwotę **43 596,03 zł**. Zasiłki przeznaczane były między innymi na: pokrycie kosztów opału, zakup żywności, odzieży, obuwia, środków czystości, pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia.

W szczególnie trudnych i skomplikowanych sytuacjach rodzinnych przyznawane są **zasiłki celowe specjalne**, których w 2018 roku udzielono 92 rodzinom, 193 świadczenia na łączną kwotę **50 678,68 zł** – kwota w całości pochodziła z budżetu gminy.

Łącznie przyznano – **357** świadczeń, na kwotę **91 574,71 zł**.

Średnia wysokość zasiłku celowego/specjalnego celowego – **256,51 zł**.

5.5. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W 2018 roku wypłacono na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 4 zasiłki celowe dla 3 rodzin w łącznej kwocie **7 491,09 zł**. Kwota zasiłków celowych w całości pokryta z budżetu gminy.

5.6. Praca socjalna

Praca socjalna jest jednym z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku, bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami, w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną, w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym. Może być prowadzona również w oparciu o kontrakt socjalny. Realizowana jest poprzez dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Ważne jest systemowe i całościowe podejście do osoby i rodziny w zależności od zdiagnozowanych problemów. Praca socjalna polega m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. W szczególnych przypadkach, z uwagi na złożoność problemów występujących w rodzinach pracownicy socjalni współpracują z różnorodnymi podmiotami z terenu gminy, powiatu i kraju: policją, sądem, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, domami pomocy społecznej, Miejsko - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Urzędem Gminy w Giżycku, Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej, Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Organizacjami pozarządowymi, Bankiem Żywności w Olsztynie, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Rekreacji oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu kraju i innymi podmiotami działającymi na rzecz lokalnej społeczności. W roku 2018 pomocą w postaci **pracy socjalnej** zostało objętych **628** rodzin, gdzie przebywało 1 368 osób. Wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono pomocy **302** rodzinom, gdzie przebywało **637** osób.

W roku 2018 zauważalny był znaczny wzrost ilości rodzin objętych pracą socjalną w stosunku do lat poprzednich, w 2017 r. pracą socjalną objętych było 428 rodzin (968 osób w

rodzinach), natomiast pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej udzielono 107 rodzinom (241 osób w rodzinach).

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Pracownik socjalny powinien przyczyniać się do wzmacniania zdolności swoich podopiecznych w kierunku samodzielnego rozwiązywania własnych problemów oraz aktywizować zawodowo i społecznie. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Jednym z wymiernych wskaźników badania efektywności pracy z klientami pomocy społecznej jest kontrakt. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Takich kontraktów w 2018 roku było zawartych 10 – z osobami bezdomnymi, skierowanymi do schronisk dla osób bezdomnych oraz z osobami uczestniczącymi w zajęciach Centrum Aktywności Lokalnej w Świdrach i w Kozinie.

5.6.1. Kontrakty socjalne.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który stanowi jedno z podstawowych jej narzędzi. Ma na celu inicjowanie i wspieranie zmiany sytuacji osób i rodzin. Kontrakt socjalny jest umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą/rodziną w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W 2018 r. pracownicy socjalni GOPS realizowali 10 kontraktów.

5.7. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej lub rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. W roku 2018 usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki wykonujące

usługi w ramach umowy zlecenia w tut. Ośrodku. Usługami opiekuńczymi było objętych 15 osób, w tym 10 kobiet i 5 mężczyzn z terenu całej gminy.

Najstarsza osoba korzystająca z usług opiekuńczych miała 96 lat a najmłodsza 65 lat. Były to osoby niepełnosprawne i chore, w tym obłożnie chore. W zależności od potrzeb podopieczni mieli udzieloną pomoc w różnym wymiarze godzin od 2 - 6 godzin dziennie w dni robocze. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych (4 191 godzin) wyniosły **61 691,01 zł** (wynagrodzenie i składki ZUS).

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/271/2016 Rady Gminy Giżycko z 16 listopada 2016 r., zmienioną Uchwałą Nr XLI/424/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 21 grudnia 2017 r. o zmianie uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania - usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznego są odpłatne ze strony świadczeniobiorców, w zależności od ich dochodów ponoszą % odpłatność pełnego kosztu 1 godz. świadczonych usług, który wynosi 13,70 zł.

W 2018 r. dochody własne gminy z tego tytułu wyniosły 16 082,40 zł

5.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W 2018 roku wydano 2 decyzje kierujące osoby do domów pomocy społecznej. W okresie od 01.01 - 31.12.2018 roku Ośrodek pokrywał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla 16 osób, na łączną kwotę **373 830,38 zł**, gmina wydatkuje średnio 1 947,03 zł za jedną osobę - miesięcznie.

Mieszkańcy Gminy Giżycko przebywali w 5 różnych domach w zależności od profilu:

- dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dla osób w podeszłym wieku – DPS w Giżycku i w Kętrzynie,
- dla osób przewlekle psychicznie chorych – DPS w Wojszycach, DPS w Bogurzynie,

- dla osób przewlekle psychicznie chorych – DPS „Jaśki” Kolonia Olecko.

5.9. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Od dnia 1 października 2018 r. maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 645,00 zł. Jest to zadanie własne gminy, na które otrzymujemy dotację.

W roku 2018 Ośrodek wypłacał zasiłki stałe 52 osobom, w tym z powodu niezdolności do pracy – 46 osób, z powodu wieku – 6 osobom, na łączną kwotę 274 655,59 zł.

Średnia wysokość świadczenia:

- dla osoby samotnie gospodarującej 566,70 zł,
- dla osoby w rodzinie – 338,18 zł.

Średni okres przyznania świadczenia – 9 miesięcy.

Łączna kwota świadczeń – **274 655,59** zł pochodziła z dotacji celowej budżetu państwa.

5.10. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

W roku 2018 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie 58 osobom, w tym 46 osobom pobierającym zasiłek stały i 12 osobom uczestniczącym w zajęciach Centrum Integracji Społecznej, realizującym Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego.

Łącznie liczba świadczeń 519. Ośrodek otrzymał i wydatkował na powyższy cel dotację w wysokości **26 846,00** zł.

6. ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

6.1. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz.U. z 2018 r, poz. 1510 z późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy Ośrodek przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

W 2018 roku Gmina otrzymała środki z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania w kwocie **288,05 zł** tj. na przeprowadzenie postępowań w sprawie i wydania decyzji administracyjnych. Decyzje, potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez okres 90 dni, wydano na podstawie wywiadów środowiskowych dla **14** osób.

7. AKTYWNE FORMY WSPARCIA

7.1. Aktywizacja osób bezrobotnych

W 2018 r. pracownicy socjalni kierowali klientów pomocy społecznej do Centrum Integracji Społecznej w Giżycku. Centrum funkcjonuje jako samorządowy zakład budżetowy miasta Giżycko i zostało stworzone z myślą o przywróceniu do życia społecznego i zawodowego osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym: bezdomnych, długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, powracających z zakładów karnych. Kluczowym narzędziem stosowanym w CIS jest Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, tzw. IPZS, czyli rodzaj dwustronnej umowy pomiędzy CIS, a uczestnikiem, na podstawie której uczestnik, przez okres 6 - 12 miesięcy (w uzasadnionych przypadkach do 18 miesięcy), od 6 do 8 godzin dziennie, realizuje program integracji społecznej i zawodowej, obejmujący różnorodne formy zajęć indywidualnych i grupowych. Są to przede wszystkim warsztaty przyuczające do pracy w zawodzie, aktywizujące, grupy wsparcia, indywidualne formy wsparcia z elementami terapii, a także zajęcia z przedsiębiorczości i spółdzielczości socjalnej oraz kursy zawodowe. Każdy uczestnik realizujący IPZS otrzymuje świadczenie integracyjne refundowane z Funduszu Pracy, w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych za pierwszy miesiąc uczestnictwa (tzw. „miesiąc próbny”) oraz 100% zasiłku dla bezrobotnych przez pozostałych 11 miesięcy. Ponadto uczestnicy CIS mają zapewniony: jeden posiłek dziennie, odzież roboczą, środki ochrony osobistej, badanie lekarskie oraz szkolenie BHP i ubezpieczenie NNW.

Uczestnicy CIS mogą wykonywać odpłatnie różne zadania zlecone (zarówno ze strony jednostek samorządu terytorialnego, ich jednostek jak i osób i firm prywatnych) oferując usługi:

- opiekuńcze (nad osobami starszymi)

- gastronomiczne (jako pomoc kuchenna)
- ogólnobudowlano-produkcyjne (prace związane z produkcją drzewną, drobne remonty: malowanie, szpachlowanie, glazurnictwo itp.)
- ogrodniczo-porządkowe (związane z utrzymaniem i pielęgnowaniem zieleni, wyciną zieleni inwazyjnej, utrzymanie czystości wokół obiektów i posesji itp.).

Centrum Integracji Społecznej w Giżycku rozpoczęło działalność 4 stycznia 2016 r. Jego powstanie poprzedziło podpisanie Porozumienia Międzygminnego przez burmistrza Giżycka, wójtów: Gminy Giżycko, Wydminy, Miłki i Kruklanki.

Pracownicy socjalni GOPS skierowali do Centrum Integracji Społecznej w roku sprawozdawczym 9 osób. Głównymi przesłankami przemawiającymi za skierowaniem osób do CIS było długotrwałe bezrobocie oraz niepełnosprawność. Kierowane osoby posiadały najczęściej wykształcenie podstawowe, zawodowe. W 2018 r. spośród osób skierowanych 9 osób podpisało i realizowało Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, 4 osoby mimo iż podpisało IPZS zrezygnowało z uczestnictwa. W 2018 r. 2 osoby ukończyły realizację IPZS i uzyskały statut absolwenta.

8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

8.1. Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych jest systemem finansowanym z budżetu państwa. W Gminie Giżycko realizację świadczeń rodzinnych prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada do 31 października roku następnego. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne

oraz zdrowotne; wynosi 674,00 zł oraz 764,00 zł, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Kryterium dochodowe obowiązuje również przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (kryterium dochodowe – 764,00 zł), a także jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (kryterium dochodowe wynosi 1 922,00 zł).

Pozostałe świadczenia są niezależne od wysokości dochodu na osobę w rodzinie. Osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców.

8.2. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95,00 zł. na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł. na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł. na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka - 1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie;
- 3) samotnego wychowywania dziecka - 193,00 zł miesięcznie na dziecko a na dziecko niepełnosprawne - 273,00 zł, nie więcej jednak niż - 386,00 zł;
- 4) dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego;
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat, 110,00 zł - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł. jednorazowo – na każde dziecko rozpoczynające naukę w szkole lub na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne);
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - 113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub na dojazd do szkoły - 69,00 zł miesięcznie - wypłacany przez 10 miesięcy w roku.

Warunkiem korzystania z dodatków jest ustalone prawo do zasiłku rodzinnego.

8.3. Świadczenia opiekuńcze

Zasilek pielęgnacyjny - (153,00 zł miesięcznie, od 1 listopada 2018 r. – 184,42 zł) - świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przy emeryturze lub rencie z FUS;

Świadczenie pielęgnacyjne – (1406,00 zł miesięcznie) - przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej jednak nie później niż do 25 roku życia.

Specjalny zasiłek opiekuńczy – (520,00 zł miesięcznie) - przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego zależne jest od dochodu rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki. Do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla osób opiekujących się niepełnosprawnymi członkami rodziny oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne dla tych osób.

8.4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również zapomogę wypłacaną, w związku z urodzeniem się dziecka: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000,00 zł, jest zależna od dochodu rodziny, przysługuje, jeżeli dochód rodziny

w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1 922,00 zł. Zapomoga ta finansowana jest w całości ze środków z budżetu państwa.

8.5. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

- Wpłata świadczenia **nie jest** uzależniona od kryterium dochodowego;
- Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1000 zł miesięcznie.

O świadczenie rodzicielskie może ubiegać się:

a) matka lub ojciec dziecka (przy czym ojciec dziecka może ubiegać się o w/w świadczenie nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez matkę dziecka 14 tygodni pobierania świadczenia lub wcześniej niż w/w terminie w przypadku śmierci matki dziecka lub porzucenia przez nią dziecka);

b) opiekun faktyczny dziecka tj. osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie tego dziecka), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia lub do ukończenia 10 roku życia jeżeli wobec dziecka podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego;

c) rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia).

d) osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia).

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

a) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcie opieką jednego dziecka;

b) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

c) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

d) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga dzieci i więcej przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga dzieci i więcej lub objęcia opieka pięciorga dzieci i więcej.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku opiekuna faktycznego dziecka i rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, od dnia objęcia dziecka opieką.

8.7. Wnioski elektroniczne

Cały proces ubiegania się o świadczenia rodzinne obok tradycyjnej drogi "papierowej", może być od stycznia 2016 r. realizowany drogą elektroniczną. Za pośrednictwem systemów teleinformatycznych: ePUAP oraz emp@tia udostępniono możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, o Kartę Dużej Rodziny, świadczenia „Dobry start” oraz niezbędnych dokumentów jakie powinny zostać dołączone do wniosku (chodzi o takie, których obieg możliwy jest w postaci elektronicznej, a których uwierzytelnienie możliwe jest na poziomie osoby wysyłającej).

Ośrodek samodzielnie pozyskuje od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych m.in. informacje o: dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

8.8. Zasiłek dla opiekuna

Celem realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 roku Sejm w dniu 4 kwietnia 2014 roku przyjął ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa weszła w życie 15 maja 2014 roku i na jej podstawie osoby, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, mogły (do 15 września 2014 r.) ubiegać się o przyznanie zasiłku dla opiekuna.

8.9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2018 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasilek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasilek rodzinny	6171	726 198,00
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	30	30 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	127	49 483,00
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	292	57 476,00
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	436	46 840,00
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	396	36 804,00
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		
7.1	w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	53	5 989,00
7.2	w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	674	46 506,00
8.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	898	85 246,00
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasilek pielęgnacyjny	2 589	408 999,00
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	122	64 661,00
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	488	719 300,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	60	60 000,00
Świadczenie rodzicielskie			
13.	Świadczenie rodzicielskie	259	237 458,00
14.	Zasilek dla opiekuna	36	18 960,00

Źródło: Opracowanie własne GOPS

8.9.1. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

W 2018 roku opłacono składkę społeczną (emerytalno-rentową) dla 43 osób w tym:

- dla 31 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne,
- dla 11 osób otrzymujących specjalny zasiłek opiekuńczy,
- dla 1 osoby pobierającej zasiłek dla opiekuna.

Na opłacenie w/w składek Ośrodek wydatkował następujące kwoty:

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	KWOTA
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacanie za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	115 404,03
2.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacanie za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	13545,76
3.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacanie za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	1772,24
	RAZEM:	130 722,03

Źródło: opracowanie własne GOPS

Składkę zdrowotną opłacano 29 osobom w tym:

- dla 22 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego,
- dla 6 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy,
- dla 1 osoby otrzymującej zasiłek dla opiekuna.

W 2018 roku na ten cel przeznaczono następujące kwoty:

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	KWOTA
1.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacanie za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	28 477,02
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacanie za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	2 289,60
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacanie za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	579,60
	RAZEM:	31 316,22

Źródło: opracowanie własne GOPS

Łącznie na składki społeczne i zdrowotne wydatkowano kwotę **162 038,25 zł** (w tym składki społeczne – 130 722,03zł i składki zdrowotne – 31 316,22 zł).

8.9.3 „Złotówka za złotówkę”

Rodziny, które przekraczają kryterium dochodowe stanowiące podstawę ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku, dzięki wprowadzeniu zasady **"złotówka za złotówkę"** nie tracą całkowicie prawa do świadczeń, ale otrzymują świadczenia obniżone o kwotę przekroczenia. Rozwiązanie to dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia się dziecka, samotnego wychowywania dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka, niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego		
Zasiłek rodzinny	535	38 606,62
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	2	32,14
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	32	4 109,08
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	21	1 300,65
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	418	2 163,62
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		
w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	14	770,96
w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	77	2 679,85
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	114	6 879,09

8.12. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przyznawane na podstawie zmiany do ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Jednorazowe świadczenie przysługuje osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wypłacono **1 świadczenie na kwotę 4 000,00 zł.**

Koszt obsługi to 120,00zł.

9. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2018 roku w Gminie Giżycko ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 49 rodzin, 78 osób uprawnionych do alimentów.

9.1. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2018 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	760	290 758,00

Źródło: Opracowanie własne GOPS

9.2. Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

1. **90 084,74** zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:
 - przekazane na dochody budżetu państwa – 77 792,71 zł,
 - przekazane na dochody własne gminy – 12 292,03 zł;
2. **2 880,78** zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych w latach 2005 – 2008, w tym:
 - przekazane na dochody budżetu państwa – 1 440,40zł,
 - przekazane na dochody własne gminy – 1 440,38zł;

W 2018 roku wobec 70 dłużników alimentacyjnych podjęto i prowadzono działania zmierzające do zwiększenia ich odpowiedzialności oraz doprowadzenia do skutecznego egzekwowania i realizowania zobowiązań alimentacyjnych.

W sprawach dłużników alimentacyjnych podejmowano i prowadzono czynności z samymi dłużnikami alimentacyjnymi, a także z komornikami sądowymi, organami właściwymi wierzyciela, organami właściwymi dłużnika, Powiatowym Urzędem Pracy, Prokuraturą Rejonową, Starostwem Powiatowym, Policją, CEPiK i innymi w zależności od zaistniałej sytuacji.

Informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do Biura Informacji Gospodarczej. Są to:

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały przekazane informacje o 114 dłużnikach alimentacyjnych.

10. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Program „Rodzina 500 Plus” to szerokie i uniwersalne wsparcie dla rodzin, którego celem jest pomoc w wychowaniu dzieci oraz odwrócenie negatywnego trendu demograficznego w Polsce. Program ten zakłada wypłatę nieopodatkowanego świadczenia wychowawczego w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko w rodzinie wypłacane jest niezależnie od dochodu uzyskiwanego przez członków rodziny.

Rodziny o niskich dochodach (do kwoty 800 zł na osobę w rodzinie lub 1200 zł na osobę w rodzinie, w której wychowywane jest niepełnosprawne dziecko) otrzymują wsparcie także na pierwsze lub jedyne dziecko. Rocznie na dziecko można uzyskać z tego tytułu pomoc w wysokości 6000 zł rocznie.

Świadczenie wychowawcze jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Wypłaty świadczenia wychowawczego i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2018 r. zostało złożonych **702** wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego 542 złożonych zostało w formie tradycyjnej - papierowej, a 160 drogą elektroniczną.

Łącznie wydano **680** decyzji, z tego w **648** przyznających prawo do świadczenia wychowawczego.

W roku 2018 tą formą pomocy objętych zostało **670** rodzin, świadczenie wychowawcze otrzymało **1 016** dzieci.

Na realizację tego zadania gmina otrzymała **5 320 165,53 zł**, z tego na wypłatę świadczenia wydano kwotę **5 240 266,10 zł**, natomiast na pokrycie wydatków związanych z obsługą realizacji świadczeń wydatkowano kwotę **79 939,43 zł**.

11. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW ZEWNĘTRZNYCH

11.1. Realizacja Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014-2020 - Podprogramu 2017 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - Podprogram 2016 kwalifikował i wydawał skierowania osobom, które spełniały kryteria (dochód - do 200 % kryterium uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej tj. 1028 zł na osobę w rodzinie i 1 268 zł dla osoby samotnie gospodarującej) ww. Programu.

Realizacja Podprogramu 2017 obejmowała okres od 1 września 2017 r. do 31 czerwca 2018 r. oraz Podprogramu 2018 od 1 września 2018 r. do 31 czerwca 2019 r. (w trakcie realizacji). Organizacją Partnerstwa Regionalnego jest Bank Żywności w Olsztynie. Organizacją Partnerstwa Lokalnego, zajmującą się dystrybucją żywności dla mieszkańców Gminy Giżycko jest Centrum Integracji Społecznej w Giżycku.

W 2018 r. wydano łącznie: 122 skierowania dla 300 osób, które skorzystały z paczek żywnościowych. Pomoc w roku bieżącym jest kontynuowana.

Gmina Giżycko w 2018 r. partycypowała w kosztach realizacji zadania w kwocie **2 400,00 zł.**

11.1.1. Zasady przekazywania artykułów spożywczych

Pomoc żywnościowa jest przekazywana osobom najbardziej potrzebującym za pośrednictwem Organizacji Partnerskich Lokalnych (CIS w Giżycku) **w formie paczek żywnościowych. Paczka żywnościowa** to minimum kilka artykułów spożywczych [co najmniej 3] z różnych grup towarowych wydawanych jednorazowo.

Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie 2018 obejmuje artykuły spożywcze w łącznej ilości ok 49 kg w tym:

Artykuły warzywne i owocowe:

- groszek z marchewką 3,6 kg,
- fasola biała 3,6 kg,
- koncentrat pomidorowy 1,60 kg,
- buraczki wiórki 1,05 kg,
- powidła śliwkowe 1,80 kg,

Artykuły skrobiowe:

- makaron jajeczny 4,5 kg,
- makaron kukurydziany bezglutenowy 0,5 kg

- ryż biały 3 kg,
- kasza gryczana 1,5 kg,
- herbatniki maślane 0,8 kg,

Artykuły mleczne:

- mleko UHT 7 l,
- ser podpuszczkowy dojrzewający 2,4 kg,

Artykuły mięsne:

- szynka drobiowa 3 kg,
- szynka wieprzowa mielona 2,1 kg,
- pasztet wieprzowy 0,64 kg,
- kabanosy wieprzowe 0,36 kg,
- filet z makreli w oleju 1,7 kg,

Cukier:

- cukier biały 4 kg,
- miód nektarowy wielokwiatowy 0,4 kg

Tłuszcze - olej rzepakowy 4 l,

Dania gotowe - gołąbki w sosie pomidorowym 1,6 kg;

Powyższy zestaw artykułów spożywczych na Podprogram 2018 określony jest dla jednego odbiorcy końcowego, zarówno dla osoby samotnie gospodarującej jak i dla osoby w rodzinie.

12. WSPIERANIE RODZINY

12.1. Realizacja resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku, zgodnie z Umową Nr PS-I.946.13.64.2017 z dnia 19 października 2018 r. zawartą pomiędzy Wojewodą Warmińsko - Mazurskim a Gminą Giżycko realizował działania w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Na realizację zadania pozyskano środki z dotacji

w wysokości **11 983,00 zł** natomiast wkład własny wynosił **19 316,69 zł**. Łącznie na wynagrodzenie asystenta rodziny wydatkowano kwotę **31 299,69 zł**.

Zadanie było realizowane od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Głównym celem zadania było zatrudnienie 1 asystenta rodziny, posiadającego kwalifikacje określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach zadania asystent rodziny pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto łącznie 15 rodzin. Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny - 35.

Asystent rodziny wykonywał swoje zadania w ramach „Program Wspierania Rodziny w Gminie Giżycko na lata 2018 – 2020”, przyjętego na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą Nr XLI/425/2017 Rady Gminy Giżycko z dnia 21 grudnia 2017 r. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju.

Szczegółowy opis zadań asystenta został przedstawiony w odrębnym sprawozdaniu z realizacji „Program Wspierania Rodziny w Gminie Giżycko na lata 2018 – 2020” za 2018 r.

12.2. Rodziny zastępcze

Gmina Giżycko od 2012 roku realizuje zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców, w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wprowadza art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce

opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018 roku gmina współfinansowała pobyt 1 dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, 14 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej

Lp.	Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	zawodowa	0	0
2.	niezawodowa	1	6 182,00
3.	spokrewniona	14	24 199,79
4.	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego	0	0
Razem			30 381,79

12.3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2018 roku Gmina Giżycko współfinansowała pobyt 1 dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wydatki w tym zakresie wyniosły **18 170,49 zł.**

13. Program „Dobry Start”

Program „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny niezależnie od wysokości osiąganego dochodu w rodzinie. Świadczenie z programu przysługuje raz w roku rodzicom dzieci do 20 roku życia, rozpoczynającym rok szkolny, zaś w przypadku dzieci niepełnosprawnych, uczących się w szkole do momentu ukończenia 24 roku życia. Świadczenie przysługuje wyłącznie dzieciom uczącym się w:

- szkole podstawowej oraz gimnazjum,
- szkole ponadpodstawowej i szkole ponadgimnazjalnej, z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych,
- szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki,
- młodzieżowym ośrodku socjoterapii,
- specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczy,
- specjalnym ośrodku wychowawczy,
- ośrodku rewalidacyjno-wychowawczy.

Program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w szkole. Nie obejmuje także studentów, uczniów szkół policealnych i uczniów szkół dla dorosłych.

Aby otrzymać świadczenie na szkolną wyprawkę, należy wypełnić i złożyć wniosek. Wnioski mogą być składane przez rodzica dziecka, opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego dziecka, a w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej - rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej:

- a. osobiście w wersji tradycyjnej (papierowej) do GOPS Giżycko lub wysłane za pośrednictwem poczty (od 1 sierpnia) lub
- b. drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego wybranych banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych świadczących usługi drogą elektroniczną (od 1 lipca),

- c. posiadając bezpieczny podpis elektroniczny lub podpis potwierdzony profilem zaufanym e-PUAP można złożyć wniosek elektroniczny za pomocą portalu [Emp@tia https://empatia.mpips.gov.pl/](https://empatia.mpips.gov.pl/) (od 1 lipca).

Zarówno w przypadku wniosków wysyłanych drogą elektroniczną, jak i tradycyjną, termin ich nadsyłania upływa 30 listopada. Osoby, które złożą wniosek w lipcu lub sierpniu, otrzymały świadczenie nie później niż 30 września. W przypadku wniosków złożonych w kolejnych miesiącach maksymalny okres na ich rozpatrzenie i wypłatę środków wynosił 2 miesiące.

W 2018 r. GOPS wypłacił **1 019** świadczeń na kwotę **305 700,00 zł**. Wydatki poniesione na obsługę świadczeń wyniosły **10 220,00 zł**, w tym na wynagrodzenia osób realizujących świadczenie **8 517,00 zł**.

Łącznie koszt realizacji programu „Dobry start” wyniósł **315 920,00 zł** i był całkowicie sfinansowany z dotacji celowej z budżetu państwa.

13. ORGANIZACJA KOLONII DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W okresie wakacyjnym uczniowie gminnych szkół brali udział w koloniach finansowanych ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie:

- w okresie 23.06.2018 r. do 2.07.2018 r.

Łącznie w koloniach udział wzięło **26** osób z rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku.

14. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne
- zasiłek szkolny

Pomoc materialna przysługuje zamieszkałym na terenie Gminy Giżycko:

1. uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
2. wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno - wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
3. uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium nie przysługuje dzieciom objętym rocznym przygotowaniem przedszkolnym oraz uczniowi, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 2 480,00 zł (rocznie - dwudziestokrotność zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych), a w przypadku słuchaczy kolegiów – 2 232,00 zł (rocznie - osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych).

Stypendium może być przyznane w formie:

1. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
2. pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
3. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniom szkół ponadgimnazjalnych lub słuchaczom kolegiów).

Stypendium szkolne realizowane jest poprzez:

1. refundację poniesionych kosztów związanych z edukacją na podstawie faktur lub rachunków imiennych wystawionych na wnioskodawcę bądź pełnoletniego ucznia,
2. zakup przez szkołę lub GOPS w Giżycku pomocy edukacyjnych.

W 2018 roku stypendia szkolne przyznano 146 uczniom oraz przyznano 1 zasiłek szkolny. Stypendia szkolne i zasiłki szkolne wypłacono na łączną kwotę **103 819,37 zł**, w tym dotacja – **83 055,50 zł**.

15. KARTA DUŻEJ RODZINY

Zadanie realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2449).

W ramach tego zadania w 2018 roku **20** rodzinom z terenu Gminy Giżycko wydano **91** Kart Dużej Rodziny. Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wnioski rodzin wielodzietnych o przyznanie Karty Dużej Rodziny lub wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, z tego:	20
1.1.	dla rodzin wielodzietnych występujących po raz pierwszy o wydanie Karty	15
1.2.	dla nowego członka rodziny wielodzietnej będącej już w programie	0
1.3.	dla osoby ubiegającej się o przedłużenie terminu ważności Karty	5
1.4.	dla których zamówiono duplikat Karty	0
1.5.	zakończonych wydaniem decyzji odmownej	0
2.	Liczba rodzin, którym wydano Karty Dużej Rodziny	20
3.	Liczba zamówionych Kart Dużej Rodziny	81
4.	Liczba anulowanych kart	0
4.1	anulowanych z powodu rezygnacji	0
4.2	anulowanych z powodu zgonu posiadacza	0

16. DODATKI MIESZKANIOWE

Zadanie realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej i nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Istnieje jednak możliwość dalszego korzystania z dodatku, aby więc zachowana została ciągłość świadczenia w ostatnim miesiącu obowiązywania decyzji należy ponownie złożyć wniosek wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, w sytuacji gdy:

- przekroczona jest dopuszczalna powierzchnia użytkowa w stosunku do ilości stale zamieszkujących osób,
- jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2 % kwoty najniższej emerytury obowiązującej w dniu wydawania decyzji,
- jeżeli procentowy udział przypadający na wnioskodawcę w ponoszonych kosztach jest wyższy od udokumentowanych wydatków na mieszkanie.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest według zasad ściśle określonych przepisami prawa i przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu przez osoby stale razem zamieszkujące i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe wynosi odpowiednio:

	powierzchnia normatywna	powierzchnia powiększona o 30%
dla 1 osoby	35,00m ²	45,50m ²
dla 2 osób	40,00m ²	52,00m ²
dla 3 osób	45,00m ²	58,50m ²
dla 4 osób	55,00m ²	71,50m ²
dla 5 osób	65,00m ²	84,50m ²
dla 6 osób	70,00m ²	91,00m ²

W razie zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób powierzchnię użytkową tego lokalu zwiększa się o 5m². Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%. Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim bądź wymagająca zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza:

- w gospodarstwie wieloosobowym – 125% tej kwoty najniższej emerytury
- w gospodarstwie jednoosobowym – 175% kwoty najniższej emerytury.

W 2018 roku wypłacono łącznie 572 świadczenia, na kwotę **109 948,55 zł**. Pomocą objęto **64** rodziny, w których przebywały 144 osoby. Złożono 96 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego i wydano 96 decyzji administracyjnych w tym zakresie. Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj świadczenie	Kwota wydatku	Liczba świadczeń
1	Dodatki mieszkaniowe, w tym:	109 948,55	572
1.1.	tworzących mieszkaniowy zasób gminy	11 367,76	69
1.2.	spółdzielcze	53 126,83	264
1.3.	inne	45 453,96	249

Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego, w tym:

1. decyzje przyznające - 96
2. decyzje odmowne - 0
3. umorzenie postępowania - 0

17. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Od dnia 01 stycznia 2014 r. odbiorcy wrażliwemu przysługuje dodatek energetyczny.

Odbiorca wrażliwy to osoba:

- której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- która zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit d przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca każdego roku.

Limit zużycia energii elektrycznej wynosi:

- 900 kWh w roku kalendarzowym - dla gosp. prowadzonego przez osobę samotną,
- 1250 kWh w roku kalendarzowym - dla gosp. składającego się z 2 do 4 osób,
- 1500 kWh w roku kalendarzowym - dla gosp. składającego się z co najmniej 5 osób.

Do 30 kwietnia każdego roku minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej. Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca w okresie od 1 maja 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r.:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 11,33 zł/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 15,77 zł/miesiąc;

- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 18,92 zł/miesiąc.

Dodatek energetyczny przyznaje się na wniosek odbiorcy wrażliwego, do którego należy dołączyć decyzję o dodatku mieszkaniowym, umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej oraz kserokopię dowodu osobistego. Przyznanie dodatku następuje w drodze decyzji administracyjnej na okres ustalonych uprawnień do dodatku mieszkaniowego.

W 2018 roku wypłacono łącznie 106 świadczeń na kwotę **1 738,53 zł**. Pomocą objęto 14 gospodarstw domowych, w których przebywało 50 osób. Złożono 17 wniosków o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego i wydano 17 decyzji administracyjnych w tym zakresie. Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj świadczenie	Kwota wydatku	Liczba świadczeń
1	Dodatek energetyczny, w tym:	1738,53	106
1.1.	gospodarstwo domowe prowadzone przez osobę samotną	0	0
1.2.	gospodarstwo domowe składające się z 2 do 4 osób	1 286,87	82
1.3.	gospodarstwo domowe składające się z co najmniej 5 osób	451,66	24

Ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawie przyznania dodatku energetycznego, w tym:

1. decyzje przyznające - 17

2. decyzje odmowne – 0

Koszty obsługi zadania – 33,14 zł

18. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Giżycku uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i powoływanych grupach roboczych. Główny specjalista pracy socjalnej pełniący funkcję Przewodniczącego Zespołu wraz z pracownikami ośrodka i specjalistami z poza GOPS są zaangażowani we współpracę z przedstawicielami podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań jakie są podejmowane należą w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin oraz efektów tych działań.

Działania realizowane przez pracowników socjalnych opierają się na podstawie Rozporządzenia RM z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, jak również na podstawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Giżycko na lata 2016-2020” przyjętego Uchwałą Nr XV/137/2015 Rady Gminy Giżycko z dnia 26 listopada 201 . Pracę z rodziną, w której występuje przemoc rozpoczyna wypełnienie formularza „Niebieska Karta”. Zostaje powołana wtedy grupa robocza, składająca się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, miejsko - gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, która zajmuje się konkretnym przypadkiem.

W 2018 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 26 spotkań grup roboczych. W ramach procedury założono 12 „Niebieskich Kart”. Objętych pomocą przez grupy robocze było 20 rodzin (w tym 8 rodzin objętych procedurą NK przed 2018 r.)

W 2018 r. roku nie zdarzył się przypadek odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe, zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Szczegółowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały przedstawione w odrębnym sprawozdaniu za 2018 rok.

19. WYKAZ POTRZEB

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych, prowadzona na bieżąco przez GOPS, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analiza zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

1. Zapewnienie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.
2. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych.

Zauważalne jest, że stopniowo zwiększa się w strukturze demograficznej udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki, całodobowego lub dziennego wsparcia. W konsekwencji, zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal najtańszą formą wsparcia osób wymagających pomocy. Starania podejmowane w przyszłości przez władze gminy w stosunku do osób starszych powinny mieć na celu zapewnienie właściwej opieki, a więc odpowiednie usługi opiekuńcze, formy aktywności ruchowej, a także zorganizowane formy spędzania wolnego czasu.

3. Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej.

Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym lub niepełnosprawnym, zauważa się stałą konieczność zapewnienia środków w budżecie na odpłatność za pobyt mieszkańców Gminy Giżycko w domach pomocy społecznej poza ich dotychczasowym miejscem zamieszkania. W 2018 r. liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej wynosiła 16, koszty pobytu poniesione przez gminę 373 830,38 zł. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w 2018 roku kształtował się na poziomie ok. 3 200 zł. Należy zauważyć, że z roku na rok zwiększają się koszty związane z utrzymaniem mieszkańca w domu pomocy społecznej, co generuje zwiększenie wydatków po stronie gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku ze względu na ograniczone środki finansowe stara się maksymalnie długo zapewniać pomoc usługową w miejscu zamieszkania.

4. Zatrudnianie dodatkowych pracowników.

Zgodnie z przepisem art. 110 ust. 11 ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Gmina Giżycko na dzień 31 grudnia 2018 r. liczyła 8 475 mieszkańców, liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy – 4 pracowników socjalnych. Tak więc liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS jest niezgodna z wymogami ustawowymi. Powyższe było przedmiotem zalecenia pokontrolnego zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 30 maja 2016 r. Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Ponadto, aby zapewnić sprawną realizację zadań pomocy społecznej istnieje potrzeba zatrudnienia dodatkowych pracowników do realizacji zadań nie związanych z ustawową działalnością ośrodka. Jako bardzo znaczące można wskazać następujące zadania:

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez odbudowywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych;
- poszerzenie działań zmierzających do reintegracji rodzin (szczególnie w odniesieniu do rodzin, których dzieci przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, bądź istnieje ryzyko ograniczenia władzy rodzicielskiej wobec rodziców);
- wspieranie rodziny w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży, w szczególności w sytuacjach zagrożenia przemocą;
- podejmowanie działań w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków

RPO skierowanych do osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem. Natomiast w celu zwiększenia jakości pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych oraz poprawienia ich zdrowia psychicznego, konieczne jest systematyczne szkolenie pracowników socjalnych oraz przeprowadzanie superwizji. Od wysokiej jakości pracy oraz aktywności pracowników socjalnych, którzy wykonują bardzo trudny zawód zależą wyniki działań pomocy społecznej, która zmierza poprzez udzielaną pomoc do usamodzielnienia osób objętych wsparciem. Superwizja jest ważnym narzędziem zwiększania

efektywności pracy i rozwoju zawodowego pracowników pomocy społecznej. Jest to zorganizowana działalność zmierzająca do oceny przydatności pracownika do organizacji oraz duża pomoc w wykonywanej przez niego pracy. Superwizja to wzajemna wymiana doświadczeń, przemyśleń, wspólne zastanawianie się nad źródłami trudności, szukanie istoty problemu, dochodzenie do nowych rozwiązań w celu jak najlepszego zabezpieczenia klienta. Superwizorem powinien być specjalista spoza organizacji pomocy społecznej, aby możliwe było zachowanie odpowiedniego obiektywizmu w pracy.

5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej poradnictwo specjalistyczne w szczególności: prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Ze względu na niewystarczający dostęp do poradnictwa specjalistycznego - psychologicznego i rodzinnego na terenie Gminy Giżycko osoby i rodziny zmuszone są do poszukiwania pomocy w jednostkach powiatowych. Zainteresowanie tą formą wsparcia stale wzrasta co sprawia, że średni czas oczekiwania na poradę pedagogiczną czy psychologiczną znacznie się wydłuża. Biorąc powyższe pod uwagę, uwzględniając oczekiwania klientów pomocy społecznej zgłaszane pracownikom socjalnym, należy podjąć działania w kierunku zorganizowania na terenie Gminy Giżycko poradnictwa specjalistycznego. W związku z tym należy rozważyć możliwość uruchomienia tej formy pomocy.

6. Wsparcie asystenta rodziny.

Z analizy powodów przyznawania pomocy wynika, że w 91 przypadkach udzielenia pomocy rodzinie powodem była niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Przy realizacji bieżących zadań w tym zakresie daje się odczuć brak specjalistów (np. psychologa, pedagoga), którzy zapewniłoby kompleksową pomoc klientom ośrodka w powyższym zakresie.

Istotną potrzebą jest również zabezpieczenie środków finansowych na zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny. W 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Giżycku zatrudniony było dwóch asystentów rodziny (jeden przebywał na długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności). Wsparciem ze strony asystenta objętych było 15 rodzin. Zgodnie ze zmianą ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jeden asystent rodziny pracujący w pełnym wymiarze czasu pracy

może objąć wsparciem do 15 rodzin. Z danych GOPS wynika, że w 2018 r. pracownicy socjalni zdiagnozowali problemy opiekuńczo - wychowawcze w 91 rodzinach. Biorąc powyższe pod uwagę wskazane jest objęcie wsparciem większej liczby rodzin zagrożonych problemami opiekuńczo - wychowawczymi. W tym celu w 2018 roku, śladem lat ubiegłych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Giżycku złożył wniosek o dofinansowanie do wynagrodzenia asystenta rodziny w ramach Resortowego Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”. Nadal konieczne jest zapewnienie środków na realizację tego zadania w postaci wkładu własnego do Programu w przyszłych latach, tym bardziej, że od stycznia 2015 roku jest to obligatoryjne zadanie gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

7. Zapewnienie mieszkania chronionego.

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwić integrację społeczną. Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun i inni – jest to zadanie własne obligatoryjne, więc należy podjąć niezwłocznie działania w celu realizacji tego zadania.